

రాను పార్శ్వవేళు
ను ప్రారంభం

మదరాసు రాజధానిగా తిరుప్పూరికి వచ్చి
బాడేశాసీనిని కేంద్రమున స్థాపించుటలో
ధోరక నేరణగాని వచ్చితిని బాడేశాసీనిని
గోర నుతిగాధాయము ముగ్గురిని వచ్చియును
మదరాసు కేంద్రం ఏర్పాటు చేయుటలయితే
అనుమతాన్ని క్రొత్తగా ఏడు ప్రావ్యునిటిను
ప్రేమములు నెలకొనివచ్చివి. వీనితో మొత్తం
దేశానికి ఆరతిగా పడకొందు ప్రేమములు నిర్వ
హించుటకును.

గ్రామ ప్రజలకు ప్రత్యేక సౌకర్యాలను
మదరాసు రాష్ట్రంలో బ్రాహ్మ కష్టస్థులకు
యొక్క ప్రత్యేక నిమితి అన్ని జిల్లాలలో
కొన్ని కొన్ని గ్రామాలలో కట్టగలగా యింట్ల
ను అనుసరించినవి. మదరాసునాడి 800 మైళ్ల
దూరంలో వుండే పరాలెలకు ఈ యింట్లను
పరపరా చేస్తూ వున్నది. మదరాసులోని "మొదటి కెల్ల
(యస్సెర్) కెల్ల" స్త్రీలనుండి ఈ యింట్ల ద్వారా
కొన్ని కార్యక్రమం నిమితి చేస్తున్నాయి. "మొదటి
కెల్ల" పద్ధతియొద్ద గ్రామాల స్థానిక చిట్టె
కట్టగలగా యింట్ల ద్వారా
నిర్వహించబడు అనేక కొత్తగా కట్టెట్టెట్టె
విడుతుం. స్థితి మొదలైనవి గ్రామాల
విస్తూ చిట్టెను విడిచి యింట్లను
ప్రతిదిన కట్టెట్టె (గ్రామ) పాలికి
అనుమతించే మదరాసులో ప్రస్తుతం ప్రయత్నించ
బోతున్న ఈ విధానం పరాలెల పరిధికి లేదు
అభివృద్ధియొద్ద అనేక మున్నగు. మదరాసులో
ఈ యింట్లం ఫలితమొచ్చినట్లై ఉత్తర రాష్ట్రాల్లో
వారు కూడా ఈ పద్ధతిని (మొదటి కెల్ల) విస్తరించి
గ్రామాలకు నిమితి చేయించి) అనుమతించుతాక
మదరాసు కేంద్రమునకు పంపిణీచి నిగ్గా
రలో ఒక స్థుతియొద్ద గ్రామాలను మున్నగు
వున్నవి. మదరాసులో అనుమతించునాడి గిం
ప్రతికర్తలనుంచి పంపిణీచి రెండు "బ్రాహ్మ
విడిచి" "మొదటి కెల్ల" స్త్రీలను కేంద్రమునాడి వున్నవి.
నుతియొద్దలలోనే నిమితి చేయించి "బ్రాహ్మ
విడిచి" కూడా అనుసరించే వున్నది.

కొన్ని ప్రత్యేకమనుస్యులు
మదరాసు రాజధానిలో బ్రాహ్మశాస్త్రీం
పరిష్కరము స్థాపించుటలో కొన్ని ప్రత్యేకమను
లొందించినది. మదరాసు రాజధాని ఉత్త
రదిహాలు చేయమన్న, మాన్యుస్క్రిప్టులవలన
నమరదీతరమునడిచి మరొకతరవరకు 500 మైల్
దూరతి ఏర్పడినది గాన అతలవరే, రాజధాని
కొరకు బ్రాహ్మశాస్త్రీంకల బ్రాహ్మశాస్త్రీంకల
విద్యరచుటలో అనేకవిద్యులు గలిగినవి. అట్ల
కొరకే లేకయో కాకయో సామన్యంగా
మరలూ అలంబిస్తున్న పద్ధతి ఏమంటే సా
మయంకరవన 'డెస్కర్' రిహడియం పద్ధతి
సావీదమయ్య, అలాంటిది సాధ్యంకాని ప్రదేశ
లో 'మెన్యువే' పద్ధతినే వ్రాయవలెనని
మదరాసు రాష్ట్రానిగరకు, డైరెక్టర్ రిహడి
వేవు పరిష్కరము, ఏర్పాటుచేయుట అనిది పత
ధనమయ్యతో మాదిరివయ్య. ప్రస్తుత వు
ద్రవ్యంలో అలాంటి ఏర్పాటు సాధ్యంకానంత
మదరాసు తిరుచినాపల్లి రాజధాని డి మెన్
వెట్టకాలలో హిడియంకేవు స్టేషనుల
ఏర్పాటుచేసి, రాజధానిలోని దివ్య
కాలము మరొక పద్ధతిన వ్యాపరంకేనే కేడి
ప్రదేశాన్నంత అనేకనెలలు పరియిన పద్ధ
లేమందా నదిరేకయటం గాని, లేదా మం
'మెన్యువే' పద్ధతిన నెలకొల్పి, అలంకర
దివ్యంకరకు మార్చగొని హిడియం కేవు
ననుచు ఏర్పాటు చేసకలంకాని, కలంటి
ఏదీని ఒక పద్ధతి అనుపరింకలనీ వుంటు
ఈ రెండింటిలో, రెండవపద్ధతే ఉత్తమమైన
అట్లనియంతో మదరాసు రాష్ట్రంలో అవిధా
అలంబించబడినది.

సింధియందు స్థాపించబడిన 10 క్రిస్టియన్
 ప్రభుత్వ ప్రాంత రాష్ట్రమున కంతటికి
 ప్రభుత్వము కూడా బాటుగా వుంటుంది. వా

హైదరాబాద్ ఎక్స్‌ప్రెస్ నందు
గానకలాప వ.ందిరము.

A black and white photograph of a radio station. On the left is a tall, lattice-structured antenna tower. To its right is a smaller, similar tower. In the foreground, there is a low, rectangular building with a flat roof, likely the station's control or equipment house. The background shows a line of trees under a clear sky.

మృదాసువద్ద గిడిలో నె కొల్పబడిన లఘుతరంగ విద్యుత్ వ్యాపినియిత భవనము. విద్యుత్ వ్యాపిని శిఖరములు పటములో చూడవచ్చును.

ప్రారంభదశయును అనంతరక్రమాభివృద్ధియును

కా ర్యో చే వ ను చే డి యో పూ ర్యో శ్చ ర ము లు

రావుబహదూరు సి. వి. కృష్ణస్వామిచెట్టిగారు యం. బి. యి.

రావు బహదూరు సి. వి. శ్యామ్
గ్రామీణ పెట్టిగారు మద్రాసులో రేడి
యో బ్రాడ్ కాస్టింగు (విద్యుచ్ఛక్తి
వహరము) ప్రారంభమైన నాటినుండి
యింకను ఎక్కువ ప్రసక్తికలిగి పనిచేయు
నందుడైన వాలో నొకరు. మద్రాసులో
పెట్టుమొదట రేడియోక్లబ్బు ఏర్పడి
వ్వను దానికి వీరు కారవ కార్యదర్శి
గా నుండిరి. అటుపిమ్మట, యీ శబ్ద
వహరమునకు మద్రాసు కార్పొరేషను
వారు పూనుకొన్న పిదప కార్పొరేష
నులో ఎక్జిక్యూటెవ్ ఇంజనీరుగా పని
చేసిరి. శబ్దవ్యాప్తిని ప్రతిష్టాపనకు వీరే
కార్యహతులుగా నుండి 31.3.38 తేదీ
నాటికి పనిచేసిరి. ఇక వీరు ఉద్యోగము
నుండి విరమించుటకు సన్నద్ధులై సెలవు
నిగ్రహిరి.

1924 నల్ల శుభాశా మహాద్వీప కంపెనీ లిమిటెడ్ ద్వారా దక్షిణభారతంలోని వర్ణపర
పాలేటి రేవునకు "రాడ్ క్యాన్సె"ను తన యంత్ర
సాధనా "ప్రెస్సింగ్ మిషిన్స్"ను మద్రాసు
మొట్టమొదట "రాడ్ క్యాన్సె" అనేది తల
పొందినది. మద్రాసు కార్పొరేషన్ భవనమున
కానీ గొప్పవర్ణపర కార్పొరేషన్ భవనమున
కానీ భవనమున. మద్రాసు నోక్ రేవున
అప్పుడు ఏర్పాటుచేయబడిన బిక్ బిక్ ఆఫ్ మిటింగ్
అప్పుడు ఏర్పాటుచేయబడిన బిక్ బిక్ ఆఫ్ మిటింగ్
పెన్సిల్వేనియా గానకర్త జిల్లల్లో కార్పొరేషన్
నా ఆదేశము ఆధారితముగా ఉంది.

పాఠశాలలోనే కంపెనీవారు తమ శిల్పవ్యాపారాన్ని ప్రవృత్తిగా శిల్పప్రచారమునకు పట్టించుకుంటున్నారని ప్రశంసించుచు గానానందించి, ఒకచిన్న వ్యాపారము క్రమముగా ప్రారంభించును. శిల్పకారుల కంపెనీవారి భవనమునందు కంపెనీవారి, శిల్పకారులతో సహా ప్రతి భవనమున భవనమునందు ఆచారమునకును, ఆచారమునకును

నాలోని ప్రపంచములను కార్మికులను భవనము
 నకువచ్చి ఆ రేడియో కాలక్షేపమును విని యుం
 దింది. మద్రాసులోని కొందరు కర్మకర్త ప్రతి
 భక్త నిర్మలము కట్టినానామల కొన్ని కొన్ని
 ఆనాడు ప్రదర్శించబడుట, బొంబాయిలోని
 కలకత్తాలోను అంతర్జాతీయ కేరీయోకట్టులు
 ఏర్పడియుండెను. ఈ కట్టులు వీధివసుధా వ
 తయునున్నవే. ఈకొన్ని కం పే నీ యు
 న్న వినోద కానింకొన్నిగారు ఆవిటింగలో
 విలసిల్లిచెప్పిరి. బొంబాయిలోని కేరీయోకట్టు
 చక్కని భవనముల కలకత్తావై యున్నదని
 యు, కేరీయో సాధనములగున్నవన చక్క లక్షక
 ము అచటను తెప్పించబడుచున్నదియు, కేరీయో
 యుగ్రములు ఉపయోగించు ప్రభులగునరించి
 కొన్ని ఉపసాధనములు ఉన్నవో సుఖగణన
 యుగ్గననియు కేరీయో పేర్లును తెప్పించుకొని
 ప్యుగ్రామములందు ఉంచుగడచలచిన వారికి ఆ
 కట్టువారు నులభింపగా లై నకున్నవన పంపా
 దిచ్చి పెట్టుచుండుననియుకానింకొన్నిగారు చెప్పిరి.
 కలకత్తాలోని కేరీయోకట్టులకు నూ నాన్ టీ
 కం పే నీ వారు ఒక టీ ను పు
 క్తికావట్టుల శక్తిగల వ్యాపకీయంలమున ఇచ్చి
 రనియు, ఆకొన్నియులందు ద్వారా చేయబడు
 చుండునని 2500 మైళ్ళ మొదలు 800 మైళ్ళదూర
 మునకును పరిపంపగలదనెను కానింకొన్నిగారు
 చెప్పిరి, మద్రాసు కేరీయోకట్టునకునా 15
 క్తికావట్టుల శక్తిగల వ్యాపకీయంలమును
 అరువుగా యిచ్చెదమని చెప్పిరి. ఈకొన్ని
 మాంసులు లెకావ్రాక, తిరువనావళి, ఉదక
 మండలములగులరింప కాలక్షేపమును వినిపిం
 గలవు. దక్షిణదేశమునకు కట్టుప్రదానము జరుగ
 వలెననెయుల వ్యాపకీయంల ప్రామాణకు
 గు 80,000 లు అరుచిన చెప్పిరి. ఆవిద్యుచ్ఛక్తి
 ప్రదానములను ఇంటింటికి వినిపించుట్టుగా
 అనేక అమూల్యమైన విజ్ఞానా నుకమయిన విష
 యమును బోధించెదమని కానింకొన్నిగారు
 చెప్పిరి.

మద్రాసు రేడియో స్టేషన్ ప్రతిభావన
మద్రాసు వెసిడెన్ట్ రేడియో స్టేషన్లు అనుచేత
తో నొక సంవత్సరము కాలమును పునరుద్ధరణ చేసి తీర్చి
యను చేసి ఆవిరించినట్లు ప్రకటించినది. ఈ
క్రమమున మద్రాసు గవర్నరుగానుండి గోపాళ
రావు వామరజుగా నుండటము సంతకము సంతకము
తెచ్చి తిని ఈ స్టేషన్ వోల్టేజీ సంవత్సరము
ప్రముఖులు నుంచి చాలి మంది
యొక్కట్లు ఏర్పడుట చాలి సంతోషకరముగా
ప్రాసంగికమునకు సభలో చదివినది. కర్నాటక
రాజ్యమునకు స్వర్ణములలో నందుకొనుటకు
ఆలోచనలో తెచ్చెత్తులు లభించుట దుస్తు
యగా నుండెను. కర్నాటకమునకు తెచ్చెత్తులు
సంపాదించుట అంతకు పైనుండు సరముగా
నుండెను. కాని రేడియో స్టేషన్లలో స్వర్ణ
వాణికి తెచ్చెత్తు లొకరింబల వ్యవస్థలో
లభించగలదు. మద్రాసులోని రేడియో స్టేషన్లు
నందు 800 మందియైనను స్వర్ణములు ఏర్పడలే
ననియు, ఒక్కొక్క స్వర్ణము మాత్రము 1
రూ 2 లు చందా అనువదలెననియు, అట్టి
స్థితిను ఏర్పడినది తప్ప 1½ రూపాయల కంటే
గల వ్యాపారములైనను మార్కెట్ నొక పెనినా
వ్వారా మద్రాసులో ప్రతిష్ఠించేయింతుటకు
సాగ్యము కావనియు నేను వివరించి చెప్పి
నా తొమ్మిదవను 1, టి. టి. వెల్పు గారు లు
వరిచిరి. వాతొనమును ఏర్పరచుముగా భర్తల

(I . P . P . S .)
 అ. డా. రేడియోకాన్సలరును చీఫ్ ఇంజనీరులగు గాయపరుగారు
 (నుద్య) బాంబాయికుండి మొన్నపాడుకాలు మదరాసువచ్చిరి. ప్రభుత్వవారి
 రేడియోశాఖ మదరాసులో 16 వ తేదీ ప్రారంభ మగును.

అమూల్యమగుదము. ఇ. తే. వీ. గ్రీన్ వుడ్ గారు, యాన. గో. బెర్నార్డు, ఏ. ఓ. టి. మెయ్యి గారు, డబ్లింగ్. హెన్. ప్రాంబెల్ గారు, యం. యెస్. క్లౌరెక్ గారు ఏ. చార్లెస్, కులేనామమర్లు ఇల్లహింసేటగారు, సి. టి. అ. ల్యూరెన్స్ గారు ఇ. హెన్. యం. బ. థర్న గారు, వి. క్యాపెన్ X రి. హింద్యూగారు, తే. సి. శ్రువిహిమ్యంగారు, పి. సంబర్గ ముడలియరగారు, ఏ. ఏ. హెయ్యెల్ గారు, తే. తే. బిన్ క్సుగారు, యో. సి. నిల్సన్ గారు, తే. డబ్లింగ్. వాల్స్ గారు, యో. రంగమ్మ అయ్యంగారు, డి. హెన్. క్లౌగారు, రే. హెన్. యం. నెకరగారు, ఆల్. ఏ. బుర్డిగారు, కే. న. కే. రి. కే. యో. కల్లెలో మెల్ల ముడలి మెంబర్లుగా చేరిరివి. ఇంగ్లండులో రే. కే. యో. ప్రాంబెల్ మన ముడిసంకర్షణములో రి. ల్కె. రే. కే. యో. పెల్లెం అనుక్ ముద్దుగు.

మొదటిసంకల్పమునాన 10 లక్షలమంది మొంజు చేరిరి. జన సామాన్యులు యొక్క చిత్తాభివృద్ధికి, వ్యాపారవిషయముల గ్రమ రహితను, శ్రేయో విఫలములను ఉపయోగకారియని ఆలోచించి, బుద్ధిజీవిగా ఉపన్యసించుచు ఆనాటి పద్ధతిని మార్చిరి. అంతట ఆనాటిపద్ధతి పథాభ్యంతరమునకుగలిగి పుచ్చున శ్రేయో క్షయము కలిగినది రాగవని ఆశీర్వదించిరి.

కృష్ణయొక్క ప్రతిష్ఠాపథుల కంటే పలు
మాట్ల అటువీడ్పులు కావ్యరేమను భవనమలానే
పూజకేమై రేడియోకృష్ణును యావత్తు పరికర
మలలో ఏర్పాటు చేయవలయుమై ఆలో
చించిరి.

పెంబురు గురుమల గూర్చి ఒక శ్లోకానికి
తయారై చేయబడెను. పద్మనాభులులో లేడియో
పెంబురు నుంచి పరిపాలన వారు తమ తప్పియో
పెంబురు తాను కొనుగొనినట్లు. లేడియో
లేడియోలను పరిపాలించుటకు, అయ్యోలను
నిలుపుటకు ఉపయోగించు విషయములో
నిలుపుటకు లేడియో కట్టుకోవలసియుండును.
చివర లేడియో ఖరీదు కొలిపి గురుమలలే
యందును. పద్మ లేడియో పెంబురు ఖరీదు కొని
మందచేరి కొనుగొను. వారివారు యిష్టముపా
రుగా ఎవరికి కావలసినవారు కొనుగొని
యిష్టము. ఉంచుకొనవచ్చును. దక్షిణ దేశము
కును వినియోగముగా శ్లోక ప్రచారము చేయబడు
చున్నట్లును 300 నుండియును పద్మముగా చేరి
వచ్చెను.

పారంభ సమావేశము

శ్రీశ్రీయో కృష్ణయ్యయ్య (సారధిపంపాతేశ్వరుడు
 18-5-24) శ్రీ సాయంకాంతం 5-80 P.M. మద
 రాసు వారి కృష్ణమన భీమవారి జగము, సంప
 త్తనవర నిలంధ్రులు కొన్ని నిర్మయంపబడెను.
 15 మైక్రువరము వరకు విన్యంపేనే చివ్ వాటిని
 నిలంధ్ర కూసును మూంజివనంధుల గ్రాంప్రవ
 ను అనుకొనెవారి భీమవారి నెలకొన్న
 ము నర్తకి. ఎ క్క వ మం ఏ సంబంధ
 వర్తకి న యె డెల ఇం కు
 వేర వాటినివీక్షమును ఉత్తర శ్రీ వ
 కొలవరని సంర్తించబడెను. ఆవాటి ప్రా
 రధిపంపాతేశ్వరును గాని పరీ నీ. పి. రాసు
 స్వామిలజ్జులగాడు, గాని పరీ పి. పి. స్వామీ
 గాడు నువర్తకి. శరీ అర్ధవ వాన గాటి
 పధి అగ్రస్థులుగా అుర్తరి.

శేరిలింగంపల్లి కు మద్రాసుగవర్నరు కోమెం
గారు పోషకులుగాను, పర ఆంగ్లవాణిగారు
పైసిడెంటులుగాను, పర యన. ఆర. యం.
అమ్మమ్మలై వెట్టివచ్చారు, పర ఏ.సి. పాల్గొ
గారు, పర ఏ. సి. రామచంద్రయ్యగారు,
టి. యం. రానగర, కెంగం రాజాగారు, పర
శేషు సంపన్నగారు, క్లింగి. వి. కరుమలై సిల్వ
గారు వై.మ.పైసిడెంటుగాను ఎమ్మెల్యేకీరి
కమలిపైమెట్ల సోదరిగా నియమింపబడితిరి. సేమ
గ. కార్యదర్శిగా నియమింపబడితిరి.

అంతట 19.9.24 శేరిలింగంపల్లి మద్రాసులో
ఎన్యూజి. కాపమెటారు రోడ్డువీధి వద్ద

నిదీశి ఆంధ్రముండుమీ అనుకొనుచున్నాడు.
అమీ నానియను అయిలు కంపెనీ
లండను, జూన్ 14:-
అమీకాలోని కంపెనీ ను 25 నిదీశి
అయిలు కంపెనీకి అనుకొను కంపెనీకి నాని
తులసి అమీనియను అయిలు కంపెనీకి పే
ను-లో కర్రకొనుము 100000 కిల చవక
పెక్కుండు నులు కర్రకు అనుకొను అయిలు
కర్రకు (చూచుచు)

